

Juliet Munden, Pirkko Riihonen, Nigel Musk og Karin Wessman

Ressursperm 7

© Gyldendal Norsk Forlag AS 2008
1. utgave, 1. opplag

Redaktør: Elisabeth Reizer
Design: Cecilie Forfang
Omslagsdesign: Cecilie Forfang
Layout: Brødr. Fossum AS
Bilredaktør: Anne Stuhau

© 2004 Nigel Musk, Karin Wessman och Bokförlaget Natur och Kultur, Stockholm
ISBN 91 27 66 427 9

Printed in Norway by???, 2008
ISBN: 978-82-05-36595-7
Illustrasjoner:
Omslagsfoto:

Det må ikke kopieres fra denne boka i strid med åndsverkloven eller avtaler om kopiering inngått med KOPINOR, interesseorgan for rettighetshavere til åndsverk. Kopiering i strid med lov eller avtale kan medføre erstatningsansvar og inndragning, og kan straffes med bøter eller fengsel.

Alle henvendelser om forlagets utgivelser kan rettes til:
Gyldendal Undervisning
Grunnskoleredaksjonen
Postboks 6860 St. Olavs plass
0130 Oslo
E-post: undervisning@gyldendal.no
Internett: www.gyldendal.no/undervisning

Innhold

Innledning	4
 The Future is Now	 00
Introduksjon	00
Online	00
Green	00
News Project	00
 Fantasy	 00
Introduksjon	00
Narnia.....	00
Fantastic Stories.....	00
Freaky.....	00
Writing a Story Together Project.....	00
 We are the World	 00
Introduksjon	00
Celebrations	00
Love	00
Our Own Project	00
  Grammar – fasit	 00
  Noter til sangene.....	 00
  Lysark/transparenter	

Innledning

Steps er skrevet for å ivareta intensjonene i Kunnskapsløftet. Ved å følge dette verket kan elevene jobbe målrettet for å oppnå den kompetansen som er beskrevet i læreplanen. Ikke minst er de grunnleggende ferdighetene – å kunne uttrykke seg skriftlig og muntlig, å kunne lese, å kunne regne og å kunne bruke digitale verktøy – godt og tydelig ivaretatt i aktivitetene i *Steps* 7.

Steps består av elevbøkene *Textbook* (TB) og *Activity Book* (AB) samt lærerens *Ressursperm* (RP) hvor du finner ekstraoppgaver, kopieringsoriginaler og ekstra informasjon for læreren. Dessuten finnes det et sett med fire cd-er med tekstene, sangene og uttale- og lytteøvinger, spilt inn med ulike varianter av engelsk. Det finnes også en omfattende gratis nettressurs til *Step*-serien – du finner den på www.gyldendal.no/steps. Den er enkel for elevene å finne fram i, har interaktive oppgaver, tekster tilrettelagt for svake lesere og morsomme og lærerike animasjoner. Det finnes også et eget område for lærere (lærerrommet), hvor ekstra materiale kan lastes ned, og der det vil være lenker til bakgrunnsstoff og annet relevant materiale.

Steps 7 er på samme måte som *Steps* 3, 4, 5 og 6 inndelt i temaer. Tekstutvalget er omfattende, med en stor bredde i sjangrer, og en god del autentisk stoff. Det er tre temaer i *Steps* 7: "The Future is Now", "Fantasy" og "We are the World". Hvert tema er dessuten inndelt i flere avsnitt, og temaet munner ut i et prosjekt som avslutter hvert kapittel.

Som navnet til det første temaet, "The Future is Now" antyder, handler det første temaet om nåtid, framtid, og forholdet mellom dem. Tekstene består stort sett av sakprosa-tekster i ulike sjangrer, lengder og vanskelighetsgrader. Det meste av stoffet i dette temaet er hentet fra virkeligheten. Det dreier seg blant annet om barn og ungdom som på ulike måter forholder seg til dagens kommunikasjonsteknologi og problemstillinger, og utfordringer knyttet til den, miljørelaterte spørsmål som økologisk jordbruk, barnas miljøkonferanse og hva hver enkelt daglig kan bidra med i forhold til sparing og bevaring av naturressurser.

Lærestoffet i temaet "Fantasy" er tett knyttet til kultur- og litteraturmålene i kunnskapsløftet, det være seg å lese og oppleve barnelitteratur, sammenlikne og uttrykke seg med utgangspunkt i barnebøker, bruke film og bilder under arbeidet. Også læreplanens mål i forhold til språklæring og kommunikasjon er godt ivaretatt her. Tekstenes omfang strekker seg fra den kjente fortellingen om Narnia via nifse framtidssjanger og en utrolig historie om en hverdagshelt til merkverdigheter fra både nåtiden og fortiden, samt spennende tekster om skumle og uhyggelige fiktive hendelser.

Temaet "We are the World" handler selvfølgelig om mennesker og verden. I dette tilfellet dreier det seg om ulike begivenheter, høytider og feiringer, i den engelskspråklige verden og Norge samt kjærlighet og vennskap. Kunnskapsmålet om kultur og samfunn er spesielt ivaretatt. Her møter elevene en stor variasjon av tekstsjangere: dikt, sakprosa, intervju, dagbok, spørreundersøkelse, ordtak, vits, gåte, sang. Det finnes en god del autentisk stoff i dette kapittelet.

Alle temaene i *Steps* 7 har egen "Read and Enjoy"-avdeling der fire eller fem forskjellige tekster i ulike sjangre og vanskelighetsgrader bidrar med morsomme og interessante leseopplevelser.

Oversikt over Steps 7

Fra Kunnskapsløftet, Engelsk 328 klokketimer i 1–7

Avsnitt	Mål	Ca. antall klokketimer
1 The Future is Now		
Introduksjon + Online	Blått mål: Online Blått mål: Asking questions	9
Green	Blått mål: Reading and writing about the environment Grønt mål: The present	9
Read and Enjoy	Gule mål: Owls in Norway, Can you Follow Instructions?, Natasha's Story, Mindbogglers	1
News Project	Blått mål: Making a class newspaper Grønt mål: Learning to write	7
2 Fantasy		
Introduksjon + Narnia	Gult mål: A good book Grønt mål: Adjectives	9
Fantastic Stories	Gult mål: Comparing Stories Grønt mål: Adverbs	10
Freaky	Gult mål: Pictures Grønt mål: Understanding texts	9
Read and Enjoy	Gule mål: Egg in Bottle Experiment, Some Simple Tricks, They Felt they were Followed, A Ghost who was an Angel	1
Writing a Story Together Project	Blått mål: Writing stories together	5
3 We are the World		
Introduksjon + Celebrations	Blått mål: Presenting a celebration Rødt mål: National and international celebrations	8
Love	Blått mål: Creative writing Blått mål: Presenting our favourite song	8
Read and Enjoy	Gule mål: Rabbit-Proof Fence Part one, Rabbit-Proof Fence Part two, Names, Nick in Japan	1
Our Own Project	Eget mål: Our own step	7
Looking Back	Grønt mål: Looking back	1
Totalt		85

NB! Timetallet er veiledende og angitt i klokketimer. Dersom tiden ikke strekker til, må man eventuelt velge bort et avsnitt eller et prosjekt.

Ressurspermen (RP)

Ressurspermen beskriver og gir veiledning til gjennomføring av aktivitetene i elevenes *Textbook* (TB) og *Activity Book* (AB). Her er det også forslag og materiale til aktiviteter som bare står i *Ressurspermen* (RP). Kopieringsoriginalene finner du bakerst i hvert avsnitt og lysarkene i farger helt bakerst i permen. Her finnes også noter til sangene og fasit til oppgavene i "Grammar" fra AB. Forkortelsene TB, AB og RP brukes gjennomgående i hele permen.

Alle aktivitetene i *Steps* skal gjøres i den rekkefølgen som de er nevnt i *Ressurspermen*. Elevene skal følge en løype gjennom hele *Steps* 7 fra *Textbook* til *Activity Book* og tilbake igjen til *Textbook* osv. ved å følge fotsporene og beskjeden "Go to ...".

Go to Activity Book 3

Go to Text Book 2

Erfaringene og tilbakemeldingene fra lærere som har tatt *Steps* i bruk, har vist at elevene klarer å orientere seg lett ved hjelp av fotsporanvisningene. Det er enkelt å finne fram og arbeide selvstendig. *Steps* egner seg godt til arbeid etter individuelle utviklingsplaner.

For at det skal være lettere å orientere seg i *Ressurspermen* er det, foran hvert kapittel, en oversikt over avsnittene og målene (*steps*) i temaet samt beregnet tidsbruk for avsnittene i antall klokketimer. Hvert avsnitt innledes dessuten med en oversikt der du finner målene og antall timer som er foreslått, samt ekstraaktivitetene, kopieringsoriginalene og lysarkene som brukes i avsnittet. Noen av kopieringsgrunnlagene eller lysarkene går igjen i flere kapitler og avsnitt. Disse er angitt i oversikten for teksten eller oppgaven.

Den metodiske veiledningen innledes med en kortfattet informasjon som beskriver formålet og forslag til gjennomføringen, slik at læreren raskt får oversikt over hva teksten eller oppgaven dreier seg om. Overskriftene som brukes, er

Aktivitet	Kommunikativ funksjon
Ord	Språklæring/lære å lære
Uttale	Kultur
Språkstruktur	

Ikke alle overskriftene brukes hver gang, bare når de er aktuelle. I tillegg til disse overskriftene er det også informasjon til læreren dersom det er noe spesielt som trengs å forberedes.

Disse symbolene er brukt:

LYD-CD

KOPIERINGSORIGINAL

KOPIERINGSORIGINAL OG LYSARK (TRANSPARENT)

Hver tekst/oppgave er deretter utførlig beskrevet, og det foreligger manus og fasit der det trengs. Noen ganger finnes det også bakgrunns- eller ekstra-informasjon til læreren om kultur, uttale, grammatikk osv. I noen tilfeller blir det også gitt forslag til samarbeid med andre fag.

Mål (steps)

Hvert tema innledes med målene (*steps*) som elevene skal nå i løpet av arbeidet med temaet. Målene testes vanligvis med egne "Take a Step"-oppgaver. De fleste målene står også i begynnelsen av hvert avsnitt med fotsporene i riktig farge. I tillegg er det i *Steps 7* to mål som finnes i måloversiktene, men ikke vises med fotspor foran i avnittene. Det ene er et mål i forbindelse med et miniprojekt innenfor avsnittet "Love", mens det andre er et oppsummerende mål for året som er gått, *Looking back*, helt på slutten av *Activity Book*.

Hvis elevene på forhånd vet hva som kreves av dem, har de større sjanse for å lykkes. De skal derfor i stor grad være fortrolige med målene for hvert enkelt avsnitt før de starter arbeidet. Fordi målene bare er nevnt i korte formuleringer, er det lærerens oppgave å tydeliggjøre for elevene hva som forventes av dem for å oppnå målene. Hvert avsnitt begynner med en gjennomgang av målene, og når elevene kommer til en "Take a Step"-oppgave gjør teksten det klart for dem både hvilket mål de skal prøves i, og hva de må gjøre for å oppnå det.

Det er fire typer mål. De er i samsvar med målområdene for engelsk, i *Kunnskapsløftet* (L-2006).

Grønt mål: Språklæring – *Learning to learn*

Blått mål: Kommunikasjon – *Using English*

Rødt mål: Kultur og samfunn – *Understanding other people*

Gult mål: Litteratur – *Read and Enjoy*

I *Steps 7* legges det stor vekt på kommunikasjon på engelsk. Dette kommer også til uttrykk i målsammenhengen, særlig i temaene "The Future is Now" og "We are the World" der det er en stor del blå kommunikasjonsmål. Satsing på elevenes kommunikative kompetanse samsvarer godt med dagens behov om å bli mest mulig kompetent i å ta engelsk i bruk. Dette uttrykkes også tydelig i læreplanen. Naturligvis er kunnskaper og kompetanseheving som arbeidet med de andre målområdene bidrar med, også med på å understøtte og utvikle elevenes kommunikative kompetanse. I *Steps 7* er det flere språklærings- og litteraturmål enn i *Steps 6*.

Vurderingsoppgaven "Take a Step" i *Activity Book* står som regel på slutten av hvert avsnitt. Den hjelper elevene til å ta stilling til om de har klart målet. Alle målene gir rom for individuell tilpasning ved at læreren kan veilede elevene om hva som skal gjelde som måloppnåelse. Det gis også råd om hvordan elevene skal jobbe for å nå målet. "Take a Step"- oppgavene finnes noen ganger både i en standard og en enklere utgave, slik at alle som har gjort en innsats, kan lykkes. Vurderingsoppgavene som dreier seg om grammatikk står i "Grammar" bakerst i AB.

Elevene skal stadig bli mer bevisst sin egen kompetanse. For å fremme denne bevisstheten i forhold til målområdene har hver måltype sin egen farge. På samme måte som i *Steps 3, 4, 5 og 6* skal fotsporene på innsiden av permen i *Activity Book* fargelegges av elevene når de har vist at de har klart målene. Oversikten over de fargelagte målene kan med fordel benyttes både ved elevsamtalene og utviklingssamtalene med foresatte. Det er enkelt å se hva elevene har lært eller eventuelt trenger å øve mer på.

Bevissgjøring handler også om å bli klar over hva man selv trenger å lære og jobbe mer med. De innledende oppgavene i *Activity Book* dreier seg om å sette fokus på sin egen bruk av engelsk og språklæring. Elevene skal identifisere sine sterke og svake sider og sette egne mål for engelskopplæringen. Når elevene kommer til "Looking back"-sidene på slutten av AB, tas disse fram igjen, og elevene skal reflektere over og oppsummere sitt arbeid med engelskfaget gjennom hele skoleåret.

Read and Enjoy

"Read and Enjoy" er en samling av ulike typer tekster i mange sjangrer som er ment å inspirere elevene, gi dem gode og morsomme leseopplevelser og variasjon i lesesammenheng.

Sidene med disse tekstene er rammet inn med gult og har et spesielt symbol øverst på siden. De fleste tekstene er spilt inn på cd.

Disse tekstene i *Steps 7* består av dikt, hjerne-gymnastikk, morsomme triks, eksperimenter og skjønnlitterære tekster, samt tekster basert på selvbiografisk stoff. "Read and Enjoy" -delen i "We are the World" og delvis også i "Fantasy" henger tematisk godt sammen med avsnittenes tema.

Det er lagt stor vekt på at alle skal finne lesestoff som de kan mestre og ha glede av. Derfor er det fire forskjellige nivåer av "Read and Enjoy":

- A – så korte og enkle tekster at de aller fleste elever vil ha glede av dem
- B – korte, gjerne punktvis oppdelte tekster eller lengre tekster med enkelt språk og innhold
- C – sammenhengende fremstillinger med lengre setningsbygning
- D – lengre tekster eller ellers mer krevende tekster som utfordrer de faglig sterkere elevene

I to tilfeller foreligger det også en ekstra tekst, E-teksten, som finnes på en kopieringsoriginal her i ressurspermen. Det er en tekst for de mest ivrige og

lesesultne elevene. Glosene til A- og B-tekstene står ved tekstene i *Textbook*, og glosene til C- og D-tekstene står i *Activity Book*.

Mens det for de øvrige tekstene og oppgavene i *Steps 7* finnes en utførlig veiledning til læreren, vil du ikke finne det til "Read and Enjoy" tekstene. Det er fordi tekstene skal brukes til ekstensiv lesning. Elevene skal gjøre individuelle valg og oppleve mestring og leseglede. Det er ikke meningen at elevene skal gjøre oppgaver eller pugge glosener til disse tekstene. Heller ikke er det lærerens primære oppgave her å kontrollere elevenes lesing. Du skal kun legge til rette for det og veilede deres valg slik at hver og en elev skal kunne oppleve det som er hovedhensikten med tekstene, nemlig mestring og leseglede. "Read and Enjoy" henger således sammen med det overordnede målet: å tilpasse undervisningen til det enkelte barnets interesse og mestringsnivå. Når elevene har lest en tekst, kan et lite fotspor på innsiden av omslaget, bakerst i *Activity Book* fargelegges gult.

"Read and Enjoy"-tekstene kan gjerne også av og til brukes som ekstraarbeid. Det bør likevel settes av tid til "lystlesing", slik at alle, og ikke bare de raskeste, får oppleve det.

Sanger

Etter råd fra mange lærere har vi valgt å lage et eget avsnitt med sanger bak i *Textbook* i stedet for å ha sangene innimellom de øvrige tekstene. Forslag til sanger og når det passer å synge dem står imidlertid i forbindelse med tekstene. Disse er markert med et symbol og en sangtittel. Det er viktig at klassen synger mye og lærer ord og vendinger på en morsom måte. Derfor har vi også lagt stor vekt på at det er fine innspillinger på cd-en. Ved å samle alle sangene et sted, er det enklere for læreren og klassen å finne fram til sangene og dermed å kunne synge sangene man trives med når man selv vil og så ofte man vil. Notene med pianostemme og gitarbesifring er samlet bakerst i *Ressurspermen*.

Oppgaver

For å gjøre det lettere for læreren å tilpasse opplæringen, er det lagt inn en god del nivådelte oppgaver. Ved siden av standardversjonen finnes det oppgaver som på ulike måter er noe lettere enn den. Disse er markert med et grønt smilefjes. I tillegg finnes det noen oppgaver som gir elevene en ekstra utfordring og disse er markert med et rødt smilefjes. De inneholder ikke noe nytt som elevene må lære seg for progresjonens skyld, men kan gjøres av dem som trenger utfordringer og/eller er raske, eller brukes som ekstraoppgaver når det er tid til overs. Det finnes også ekstraoppgaver som bare foreligger på kopieringsoriginal. De er beskrevet i *Ressurspermen* og merket med RP.

Læringsstrategier

Steps-serien har en gjennomtenkt arbeidsgang når det gjelder arbeidet med å øke elevenes bevissthet om og refleksjon rundt sin egen språkinnlæring. Elevene skal også i *Steps 7* fortsette å reflektere rundt sin egen læring.

Elevene har alt blitt kjent med ulike læringsstrategier og tatt dem aktivt i bruk både i møte med læringstoffet og når de har fordypet seg i det. I *Steps 7* skal vi arbeide videre med strategitenkningen. Det er vårt mål at elevene skal få ferdigheter for å kunne håndtere ulike språklige utfordringer og takle autentiske kommunikasjonsituasjoner.

Arbeidet med læringsstrategier kommer ikke bare til syne i det grønne læringsmålet (*learning to learn*). I *Steps 7* har ulike strategier og elevenes refleksjon i forhold til leseforståelse og egen tekstproduksjon, fått en mer framtrædende plass hele veien ved siden av ordinnlæringsstrategier, strategier for muntlig produksjon og lytteforståelse. Teksten og tekstsammenhengen er gjennomgående i fokus, og elevene lærer å trekke slutninger fra kontekst og andre ledetråder. Når det gjelder skriftlig produksjon, er det meningen at elevene skal kunne overføre erfaringer fra arbeid med ulike typer tekster til sin egen skriving. Det gjelder også overføring fra grammatikkoppgaver.

I tillegg går en av vurderingsoppgavene i temaet "The future is Now" ut på å hjelpe elevene til å bli mer bevisste på skrivestrategier og egen skriving. Fokus i kapittelets prosjekt er på skriveprosessen: planlegge, skrive et utkast, få respons, omarbeide, rette og renskrive. I "Fantasy" har litteraturen og lesetekstene en framtrædende plass, og da er det naturlig at elevenes oppmerksomhet er rettet mot lesestrategier og strategier for å velge tekster.

Lesestrategier i *Steps 7* dreier seg stort sett om leseforberedende øvinger eller om ulike måter å forholde seg til teksten på når elevene ikke forstår alt som står der. Selv om sjangervariasjonen er stor, kan mange av lesestrategiene brukes i arbeid med de fleste tekstene. Underveis vil også elevenes kompetanse når det gjelder andre læringsstrategier øke. Blant annet møter de oppgaver som på ulike måter forbereder dem på å kunne uttrykke sine egne meninger både muntlig og skriftlig, og elevene arbeider systematisk med forberedelser til muntlige framføringer. Det finnes også egne øvinger i lytteforståelse.

My Project

Prosjektene som avslutter hvert tema, gir elevene en større mulighet til å bruke sine egne evner, utnytte sine interesser og utfolde seg friere i læringssammenheng. Dersom skolehverdagen tillater det, vil det være gunstig om arbeidet kan organiseres slik at elevene får anledning til å oppleve kontinuitet og framgang i prosjektarbeidet sitt. Tverrfaglig organisering vil kunne bidra til det.

Hvert tema munner ut i et prosjekt, og er nøye utformet for å gi grunnlag for prosjektet. To av prosjektene i *Steps 7* skal elevene, i strukturerte former, planlegge og utføre i grupper på egen hånd. "Writing a Story Together Project" på slutten av temaet "Fantasy" krever at elevene samarbeider mye tettere sammen både i gruppa og i klassen.

Alt i *Steps 4* og *5* skulle elevene planlegge, gjennomføre, gjøre rede for og vurdere oppgaver både på egen hånd og sammen med andre. I *Steps 6* var prosjektene mer omfattende både når det gjaldt tid og krav til selvstendighet, og hva som krevdes av elevene ved presentasjonen. Forventningene angående planlegging, gjennomføring og vurdering var også større enn før. I *Steps 7* vil

kravene og forventningene til elevene være enda større i og med at elevene er blitt eldre, har større kompetanse og har nådd et høyere abstraksjonsnivå. Forventningene og kravene blant annet i forhold til samarbeid, skriftlig og muntlig produksjon og stoffets innhold, bør kommuniseres til elevene når prosjektarbeid tar til.

Prosjektene i "The Future is Now" og "Fantasy" henger som sagt tematisk sammen med temaene. Mye av det elevene arbeider med underveis, bidrar til prosjektet og/eller er en forberedelse til det. I temaet "The Future is Now" dreier prosjektet seg om å skrive en artikkel til klasseavisen, mens i "Fantasy" går prosjektet ut på å samarbeide for å skrive en fortelling sammen. Fremgangsmåten i dette prosjektet er noe annerledes enn elevene er vant med, i og med at prosjektarbeidet skal munne ut i kun én fortelling. I siste temaet "We are the World" skal elevene uforme sitt eget prosjekt, "Our Own Project". Fremgangsmåten vil likne tidligere prosjekter, men denne gangen får elevene bestemme temaet selv. De må også sette et eget mål for prosjektet og bestemme seg for hvordan de skal presentere arbeidet.

Under prosjektarbeid vil elevene få anledning til å benytte seg av annet stoff utenfor *Steps*, for eksempel stoff fra forskjellige oppslagsverk og internett.

Ordinnlæring

Vi må regne med at innlæringen hele tiden foregår også utenfor skolen. Mange elever snapper opp en mengde ord og uttrykk på fritiden, og det utgjør en viktig ressurs som man bør passe på å utnytte i undervisningen. Ved hjelp av bildeoppslagene som innleder hvert tema, går man igjennom ord og uttrykk som elevene alt kan. Også andre bilder og forberedende oppgaver er med på å aktivere elevenes forkunnskaper.

Elevene skal kontinuerlig utvide ordforrådet sitt og trenger veiledning og systematikk i det. I hele *Steps*-serien er ordinnlæringen satt i system. I *Steps* 4, 5 og 6 ble det tatt i bruk ulike alternative måter for å lære nye ord, og fokus er alltid på å lære ord i kontekst. Å utvikle ordinnlæringsarbeid vil også fortsette i *Steps* 7. Som i *Steps* 6 har tekstsammenhengen også her en fremtredende plass når elevene skal lære ord, og det legges fremdeles stor vekt på å utnytte bilder, lyder, ulike sammenhenger og likheter mellom norske og engelske ord.

Steps 7 skiller seg fra tidligere bøker i serien på den måten at det ikke lenger finnes noen basisord som alle elevene skal lære, og det er heller ikke glosser ved siden av tekstene annet enn i noen spesielle tilfeller. Elevenes ordforråd varierer stort, og det er en viktig grunn til at de i *Steps* 7 skal ta et mye større ansvar for egen ordinnlæring enn før. Målet er at de skal i løpet av året øke sin bevissthet og kompetanse når det gjelder å kunne velge relevante ord og ord som de selv trenger å lære. De skal også øke sin kompetanse i forhold til å slå opp ord i ordboka, og ordboka bør bli et naturlig hjelpemiddel i arbeid med språket.

Word Play

Word Play er en aktivitetstype som gir alle muligheten til å arbeide på sitt eget nivå, noe som bidrar til tilpasset opplæring i klassen. I *Steps* 7 gjøres *Word Play*-

aktivitetene på samme måte som under siste temaet, "Places", i *Steps 6*. Hensikten med øvingene er som tidligere, nemlig at innlæringen av nye ord styrkes ved at elevene følger fremgangsmåten "Word Play Homework" som går ut på at de parvis velger ut et bestemt antall ord og konstruerer egne gloseaktiviteter. Disse gjøres etterpå av medeleven og til slutt også av eleven selv. Samlingen av aktiviteter har vi bygd opp gjennom hele *Steps*-serien.

Det arbeides systematisk med *Word Play*-aktivitetene gjennom hele *Steps 7*. Instruksjonene om fremgangsmåten er mer utfyllende i begynnelsen av boka enn videre utover og etterhvert som elevene blir godt kjent med aktivitetene.

Word Lists

Det er to ordlister i *Steps 7*. Ordlistene med ord og uttrykk fra avsnittene står bakerst i *Activity Book*. De er mer utfyllende enn før. Glosene står i grunnform og er ordnet alfabetisk under overskrifter som er identiske med avsnittenes. Bakerst i *Textbook* finnes det en alfabetisk ordliste over de nye glosene i hele boka. Disse har også fonetisk skrift. For prosjektene "Presenting our Favourite Song" og "Our Own Project" skal elevene skrive sine egne ordlister i AB.

Både i *Textbook* og *Activity Book* finnes det noen ordforklaringer i tilknytning til tekster, oppgaver eller sanger der det er behov for det. Spesielt krevende tekster har en egen, lengre ordliste ved teksten.

Det finnes to gjennomgående aktiviteter knyttet til *Word Lists* i *Steps 7*. Den ene er ordinnlæringsaktiviteten *Word Play* som går ut på at elevene parvis skal velge ord som de skal lære, og som de bruker i ordøvinger de lager til hverandre. Den andre, *Word Play – My Activities*, går ut på at elevene selv kontrollerer ordinnlæringen ved å gjøre alle *Word Play*-oppgavene de har laget i avsnittet.

Pre-reading Activities

For å gjøre det lettere å forstå innholdet i tekster og aktivere strategier for gjetting og forforståelse, er det viktig å forberede elevene med såkalte *pre-reading activities*. Det kan for eksempel handle om at man på forhånd kikker på bildene, overskriftene eller noen av ordene i avsnittet, eller på andre måter aktiverer elevenes bakgrunnskunnskaper, og så diskuterer hva teksten eller dialogen kan handle om. Elevene kan lytte på teksten, gjette ord, svare eller gjette på forberedende spørsmål eller løse en enklere lytteoppgave. Ved at man benytter seg av lytteoppgaver og lytting generelt, profitterer man på elevenes muntlige engelskkompetanse, som ofte er større enn den skriftlige. Dagens barn og unge er spesielt dyktige på å forstå det de hører.

I og med at tekstene i *Steps 7* er både tematisk og språklig vanskeligere enn tidligere, øker betydningen av *prereading activities*. I *Ressurspermen* gis det alltid et nøye beskrevet forslag om hvordan en kan hjelpe elevene med å skape forestillinger om den nye teksten. Først etter førlesingsaktiviteten kan man rette oppmerksomheten mot det vesentlige innholdet i teksten. Ofte handler det første møtet med hele teksten om at elevene skal lese gjennom den for å kontrollere svarene de har gjettet i den leseforberedende aktiviteten (*prereading*

activity). Det gjelder først og fremst å passe på at ikke alt som er nytt kommer på en gang, slik at det blir mulig for alle å henge med.

Også i *Steps 7* bearbeider man teksten gjennom ulike slags oppgaver, og når det er behov for det, vender man tilbake til teksten flere ganger. Oppgavene kan for eksempel dreie seg om å lage spørsmål, arbeide med ord og grammatikk knyttet til teksten (*detective-* øvinger), oversette eller svare på flervalgsspørsmål (*quizzes*), løse kryssord med forklaringer samt *true and false-* og *beginnings and endings-*oppgaver. I tilknytning til noen av tekstene finnes det leseforståelses-spørsmål som du kan stille muntlig. Det er fint om du ofte stiller spørsmål om teksten og oppmuntrer elevene til å svare på engelsk, i takt med at de blir stadig flinkere til å uttrykke seg muntlig. Det å kunne svare på spørsmål innebærer flere vanskelige steg: at eleven forstår teksten, finner svaret og kan gjengi svaret på engelsk.

Grammatikk

Elevene lærer mye grammatikk på en naturlig måte gjennom forskjellige aktiviteter og oppgaver som fokuserer på innhold og kommunikasjon. Som *Steps 6*, har også *Steps 7* en gjennomarbeidet grammatisk progresjon der vi har tatt utgangspunkt i elevenes språklige behov i forhold til tekstkompetanse. På dette trinnet har elevene også nådd et høyere abstraksjonsnivå og kan derfor lettere tilegne seg grammatiske regler. Grammatikken har derfor fått en større plass i *Steps 7* enn tidligere i *Steps-* serien. Flere av språklæringsmålene dreier seg om grammatiske forhold. Det er en god del grammatikkøvinger i AB og selve "Grammar"-avsnittet er mer omfattende enn før. Her er ordklassene adjektiv, adverb, pronomer, samt verb i presens, preteritum og perfektum, ulike typer spørsmål og nektende setninger belyst på en lettfattelig måte. Behovet for å ha mer kunnskap om disse henger i høy grad sammen med elevenes behov for kvalitativ utvikling av skrivekompetansen.

I forbindelse med temaene er det lagt opp til flere grammatikkøvinger som skal hjelpe elevene til å bli fortrolige med adjektiv, adverb, verb og formulering av spørsmål, og til å se nytteverdien av dem. I første kapittel, "The Future is Now", er det presens og spørsmål som står i fokus. Målet "The present" testes med en vurderingsoppgave i "Grammar", mens hvordan elevene er i stand til å formulere spørsmål testes med egen "Take a Step"-oppgave i AB. *Adjectives* og *Adverbs* står som mål under temaet "Fantasy".

Grammatikkoppgavene som finnes i *Activity Book* er nært knyttet til tekstene. Derimot er "Grammar"-delens ekstraøvinger mer løsrevet fra dem. Det finnes noen anbefalinger og henvisninger til oppgaver i "Grammar" i *Ressurspermen*, men læreren står fritt til å bruke oppgavene på den måten han/hun finner hensiktsmessig.

Grammatikkavsnittet er tenkt som en støtte for elevene i deres språkopplæring, spesielt i forbindelse med den skriftlige produksjonen. Det er store forskjeller i hvordan elevene kan nyttiggjøre seg boklig grammatisk kunnskap selv om elevene nå har nådd et høyere abstraksjonsnivå. For noen sjuendetrinns elever vil denne enkle grammatiske fremstillingen være til god hjelp for å forstå

hvordan de kan forbedre sine egne tekster, mens andre kan dra nytte av "Grammar" som oppslagsdel.

I *Ressurspermens* stikkordsmessige innledninger har vi ikke bare begrenset oss til de språkstrukturene man alt har støtt på, eller som det for øyeblikket fokuseres på. Disse kan også handle om *preteaching* (forhåndsinnlæring), det vil si at en viss struktur kan dukke opp før den skal læres aktivt. I slike tilfeller er det tilstrekkelig at elevene forstår betydningen av den. Når elevene siden skal lære denne språkstrukturen, gjenkjenner de den og innlæringen går lettere.

Detectives-øvinger

Som i *Steps*-serien forøvrig, finnes det også i *Steps 7* såkalte *detective*-øvinger. *Dictionary detectives*-, *grammar detectives*-, *information detectives*- og *word detectives*-øvingene er alt kjent fra før. Detektivøvingene er markert med et forstørrelsesglass, og viser at elevene på en eller annen måte skal opptre som detektiver og lete etter ledetråder som kan hjelpe dem med å løse oppgaven, noe som fremmer en mer effektiv språkinnlæring.

I tillegg til disse dukker det opp i både *Textbook* og *Activity Book* noe vi kaller *Internet Detectives*.

Dictionary Detectives

For at elevene effektivt skal kunne benytte seg av en tospråklig ordbok, må de stadig øve på å slå opp ord. *Dictionary detectives*-øvingene har derfor som mål å gi elevene en viss veiledning, og venne dem til å bruke ordbok på egen hånd slik at de vil bli i stand til å finne riktige oversettelser.

Det er to typer *dictionary detectives*-øvinger i *Steps 7*. Den ene dreier seg om at elevene aktivt forsøker å bruke sine kunnskaper til å finne ut hva ordene betyr før de sjekker oversettelsen i ordboka. De får trening i å kombinere strategier for ordgjetting med strategier om å slå opp på ord. Ordene som elevene skal jobbe med er ord de velger selv. Å velge ordene fra en tekstsammenheng hjelper elevene til å finne den riktige oversettelsen i ordboka, der det ofte er flere alternativer å velge mellom.

Den andre øvingstypen handler kun om å slå opp bestemte temaord som elevene kan på norsk og deretter notere dem i AB.

Information Detectives

Information detectives går ut på å lete etter og sammenlikne informasjon, gjerne fra flere engelskspråklige kilder. Ofte må elevene lete i kilder som ikke er språklig tilrettelagt eller forenklet på annen måte, for eksempel på internett. Dette medfører at de får trening i å sile i flommen av informasjon for å finne det de trenger av opplysninger.

Grammar Detectives

Grammar detectives-øvingens hensikt er å øve på grammatikk i tekstsammenheng. Elevene skal lete etter bestemte grammatiske strukturer i teksten. De skal også reflektere over ulike momenter og finne forklaringer på dem samt sammenlikne engelsk med norsk.

Word Detectives

Det er to typer *Word Detectives*-øvinger i Steps 7. Den ene går ut på at elevene skal lese teksten intensivt, for å lete etter bestemte nye ord og uttrykk som er vesentlig for tekstforståelsen. Ved hjelp av overskrifter, bilder, sammenhenger og bakgrunnskunnskap skal elevene trene opp evnen til å gjette hva ordene betyr. På denne måten blir elevene tvunget til å arbeide aktivt med både ordene og innholdet i teksten, hvilket også bidrar til større forståelse for hva teksten handler om.

Den andre *Word Detectives*-øvingen handler om forskjellen mellom amerikansk-engelsk og britisk-engelsk. Den går ut på å finne de britisk-engelske og norske ordene som betyr det samme som bestemte ord på amerikansk-engelsk.

Internet Detectives

I tillegg til disse forekommer det i "We are the World" både i *Textbook* og *Activity Book* noe vi kaller for *Internet Detectives*. Oppgaven er ikke merket med et forstørrelsesglass, men med ikonet som symboliserer internet.

Denne oppgavetypen går ut på at elevene skal finne ekstra informasjon på internet.

Uttale

Uttaleøvinger fortsetter som et fast innslag i Steps 7. De har det samme utseende som tidligere: gule ruter i *Textbook*. Uttalerutene inneholder alltid det fonetiske tegnet for den lyden man skal trene på. Det blir også lagt vekt på uttalen i andre øvinger, og dette oppgis spesielt under overskriften "uttale" i den innledende oversikten for de enkelte tekstene/oppgavene i Ressurspermen.

I tillegg er det under temaet "We are the World" i AB en egen oppgave som dreier seg om selve lydskriften. Ekstraoppgaver finnes i RP.

Uttaleøvingene kan gjerne "rappes", og noen av sangene eller diktene kan også brukes som uttaleøvinger som synges eller leses i kor.

Her er oversikten over uttaleøvingene i hele Steps- serien:

Steps 3

s 13	[u:]	Blue Shoe Blues
s 27	[æ]	Black Cat Rap
s 35	[z]	Cheese, Please
s 54	[r] og [ə]	Is it a Ruler?
s 61	[ʌ]	Cluck, Cluck!

Steps 4

s 16	[aɪ]	I like Science
s 24	[dʒ]	Josh's Sandwich
s 29	[au] og [əu]	The Hokey Cokey
s 41	[ɑ:]	In a Dark, Dark Town
s 50	[ʃ]	The Sheepdog Chant
s 51	[tʃ]	Charlie's Ketchup Chant
s 62	[ɜ:]	Furry Pearl's Purr Chant
s 71	[ɪ]	Petal's Milk Bottle Chant
s 45 Act B	[i] og [i:]	The Silly Sheep Chant
s 57 Act B	[ɔ:]	The Taller Shorter Chant

Steps 5

s 12	[w]	Wet Weather
s 15	[ɜ:] og [θ]	Her Thirteenth Birthday
s 64	[z]	Leisure Chant
s 79	[eə]	A Windmill in Old Amsterdam
s 93	[kw] og [tʃ]	Quidditch Quiz
s 36 Act B	[ð]	The Mother Brother Chant

Steps 6

s 62	[ð] og [θ]	The Great White You-Know-Who
s 94	[ʻ] og [ə]	The Underground Stress Chant
s 118	[w] og [v]	Visiting Wales

Steps 7

s 11	[ʔ] og [ʔ]	Choices Chant
s 51	[ʔ] og [ʔ]	The White Witch Chant
s 118	[ʔ] og [ʔ]	Georgia Chant

Innspillinger

Alle regler, sanger, lytteøvinger og nesten alle tekstene er spilt inn på cd. Også noen få fasitsvar i *Activity Book* er spilt inn. Der tekstene i *Textbook* er nivådelte, er det også to forskjellige innspillinger av teksten på cd-en. Sangene finnes også i to versjoner, en versjon med tekst og deretter en singback/instrumental versjon. Vi har lagt vekt på at sangene og musikken holder høy kvalitet. Den er spilt inn av dyktige, profesjonelle musikere og sangere.

Uttaleøvingene følger hovedsaklig britisk uttale også i *Steps 7*, men ellers finnes det flere innspillinger med andre aksenter fra Storbritannia og andre land der det snakkes engelsk. Blant annet leses tekstene av personer fra Australia, Canada, Irland, USA, Wales, Skottland og de Karibiske øyene. Det er ikke meningen at elevene skal herme etter uttalen på disse innspillingene, men at

de skal venne seg til å høre andre uttalemåter enn britisk- og amerikansk-engelsk. Den siste er trolig varianten som mange av dagens barn og unge er mest fortrolig med via ulike kanaler i massemedia.

I *Ressurspermen* er det gjennomgående gitt forslag om hvordan innspillingene kan brukes. Bortsett fra typiske uttaleøvinger er det ikke nødvendig at alt leses i kor etter uttalemodellen. Svært ofte er det nok at elevene leser to og to sammen eller bare lytter til innspillingen.

Nettsted

Digitale ferdigheter er en av de grunnleggende ferdighetene i Kunnskapsløftet. Vi har derfor utviklet et nettsted til *Steps*: www.gyldendal.no/steps. Her kan lærere og elever finne interaktive oppgaver, spill og øvelser, lenker til aktuelt mediestoff, muligheter for differensiering, tips til undervisningsopplegg og ulike presentasjoner som supplerer bøkene. Nettstedet er dynamisk og blir gradvis utviklet med mye nyttig pedagogisk materiale. Elevene trenger verken brukernavn eller passord, og nettstedet er inntil videre gratis.

Det finnes også et eget område for læreren (lærerrommet) hvor det kontinuerlig vil bli lagt ut nyttig materiell for læreren.

Bok+nett

Vi har lagt vekt på at det skal være en tydelig sammenheng mellom lærebok og nettressurs. For at det skal være enkelt å finne fram, følger nettstedet tema- og avsnittsstrukturen i boka.

Tverrfaglige aktiviteter

Det finnes mange aktiviteter i *Steps 7* som passer godt til samarbeid over faggrensene. Selve innholdet i *Steps 7* overlapper med flere fag, og i en del tilfeller berører stoffet direkte målene i fagplanene, framfor alt i norsk, samfunnsfag, naturfag og musikk. Overlappingene bidrar med gode muligheter for samarbeidsprosjekter i flere fag og med andre lærere på skolen slik forslagene nedenfor og i den metodiske delen viser. Dessuten vil mye av det faglige innholdet og aktivitetene i *Steps 7* bidra med faglig støtte og dermed forsterke innlæringen.

Norsk

Det er naturlig at det skjer overføring av erfaringer mellom norsk- og engelskfaget når det gjelder det faglige arbeidet med skriftlige tekster, arbeid med muntlige tekster, lesestrategier, ordboktrening, sjangerkunnskap og erfaringer med å lese skjønnlitterære tekster. Også i *Steps 7* har vi bevisst gått inn for å styrke dette forholdet i flere felt, blant annet i arbeidet med lese- og skrivestrategier og grammatikk.

Innholdet i *Steps 7* har også flere berøringspunkter med kompetansemålene i norskfaget. Blant annet skal elevene ifølge læreplanen i norsk, kunne "opptre i ulike språkroller" og de skal presentere fagstoff muntlig.

Når det gjelder lesing og annet arbeid med skriftlige tekster vil elevene også kunne oppleve at norsk- og engelskfaget beriker hverandre. Hele *Textbook* inneholder en stor mengde og variasjon av interessante og inspirerende lesetekster i kjente sjangrer. Elevene kan også nyttiggjøre seg arbeidsmetoder og sjangerkunnskaper de alt er fortrolige med fra arbeidet med norskfaget, blant annet under arbeidet med prosjektene.

Samfunnsfag

Steps 7 inneholder en hel del samfunnsfaglig stoff knyttet til læreplanens hovedområder historie, geografi og samfunnskunnskap. I alle temaene finnes det tekster der handlingen foregår på forskjellige steder i den engelskspråklige verden og dermed byr på anledning til å lære litt om ulike kulturer og samfunn samt å studere verdenskart. *Steps 7* bidrar med kunnskaper om en mengde samfunnsfaglig stoff som tradisjoner, kultur, geografi, historie og samfunnsforhold. I "The Future is Now" får elevene blant annet oversikt over telefonens historie og i "We are the World" innblikk i livet til to urfolk, aboriginene og samene. Elevene får mange gode anledninger til sammenligning og refleksjon. Hele avsnittet "Green" handler om miljøet vårt og egner seg ypperlig til samarbeid over faggrensene.

Naturfag

Det er hovedsaklig i kapitlene "The Future is Now" og "Fantasy" at det finnes stoff som har klart naturfaglig innhold. Tekstene "What do seeds need?" og "Egg in Bottle Experiment" berører fagplanens hovedområder Mangfold i naturen, Fenomener og stoffer og Forskerspiren.

Matematikk

Å kunne regne i engelskfaget, en av de grunnleggende ferdighetene, blir ivaretatt flere steder i *Steps 7*. Både i *Textbook* og *Activity Book* møter elevene øvinger der de skal regne. De skal blant annet måle sitt eget vannforbruk og sin egen høyde. De skal også bli kjent med noen nye engelske og amerikanske måleenheter, regne med dem og regne resultatene om til måleenheter man bruker i Norge.

Musikk

Sangene i *Textbook* skal selvfølgelig synges ofte i engelsktimene, men gjerne også i musikktimene. Kanskje elevene kan lage dansetrinn eller spille instrumenter til noen av sangene. Notene finnes samlet bakerst her i *Ressurspermen*. Miniprojektet "Presenting our Favourite Song" under temaet "We are the World" egner seg også godt til samarbeid med musikkfaget.

Til slutt vil vi gjerne minne om egne informasjonssider for foreldre i *Ressurspermen til Steps 3 (og 4)*. Dersom det er nye elever i klassen, kan det være en idé å gi foreldrene deres en kopi av disse sidene for at de lettere skal forstå hvordan deres barn skal jobbe med engelsk dette året.

Med denne grunnleggende informasjonen om hvordan *Steps 7* er oppbygd, håper vi at du er blitt inspirert og føler deg klar til å fortsette arbeidet sammen med elevene dine.

Lykke til!

Juliet Munden

Pirkko Riihonen

Nigel Musk

Karin Wessman

